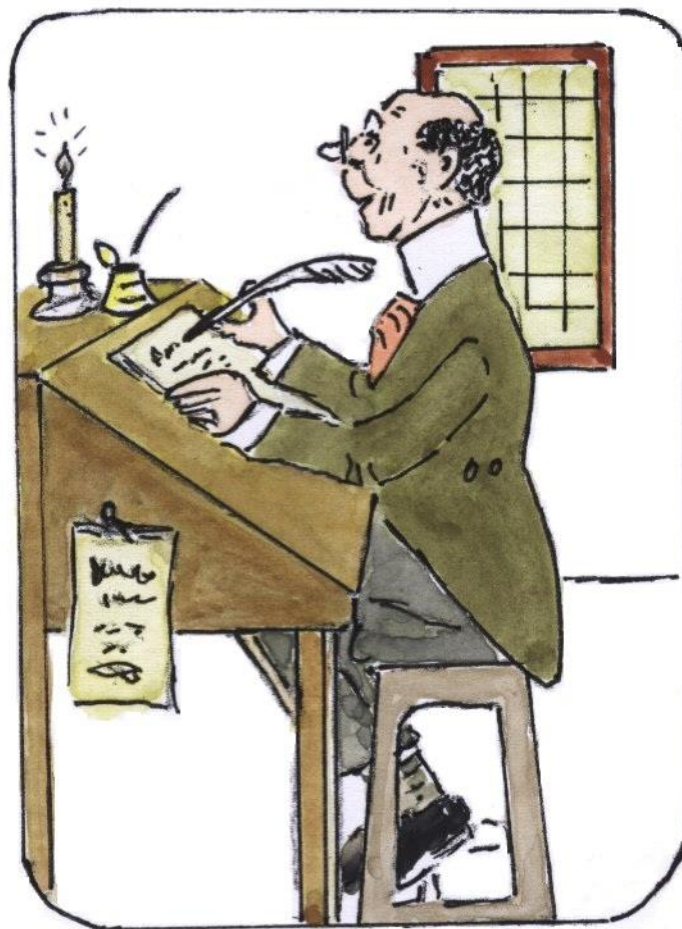

PIETER CORNELISS van LEVENDALE

NOTARIS IN TROEBELE TIJDEN

INLEIDING

(naar [hoofdscherm](#) Levendale)

P.A. Harthoorn 2011

P.A. Harthoorn
Amsterdam
Augustus 2011

M.P. Smallegange
Waddinxveen
Tekstbewerker

Inhoud

1.1 Hoe is het zo gekomen	3
1.2 Verantwoording bij het transcriberen	6
1.3 Gebruikte afkortingen	8
1.4 Bibliografie	9
1.5 Waarom op internet?	10
1.6 In memoriam Paul Harthoorn	11

1.1 Hoe is het zo gekomen

Hoe is het in hemelsnaam mogelijk dat je eerst het plan op vat om een database van de inwoners van Goes tot 1700 te maken? En nu van de inwoners van Waarde en Krabbendijke van 1530 tot ongeveer 1635?

In ieder geval niet omdat ik mij niet bewust was van de grote hoeveelheid tijd die hiermee gepaard zou gaan. Daarvoor had ik genoeg ervaring in mijn vroegere automatiseringsleven met computerprojecten opgedaan om dat enigszins in te kunnen calculeren. Ik voelde zelfs op dat moment al vaag dat je met zo'n database nooit helemaal klaar bent, je moet daar mee bezig blijven. Ik hoop dat dit uit mijn verhaal wel duidelijk zal worden.

Ik heb altijd wel met plannen rondgelopen om als liefhebberij voor mijn pensioenjaren een database te gaan onderhouden, niet gestoord door mensen die allerlei dingen van je willen maar geheel op mijn eigen manier. Niet dat oeverloze gepraat, niet die oeverloze "gelijkhebberij", verborgen agenda's, enz. enz., maar gewoon "maar doen en zien wat er van terecht komt". En vooral, het voor je plezier blijven doen.

Voordat ik deze beslissing nam, had ik al heel wat tijd in de ontwikkeling van een database met de Smallegange-, de Koeijer- en de Koeman-stambomen gestoken. Dat was mij goed bevallen. Vooral in de Smallegange stamboom waren er al veel Goesenaren uit de 1500 – 1700 periode ingevoerd, maar ik was hierdoor ook in contact gekomen met Paul Harthoorn¹. Een genealoog van vooral Zeeuwse families, die niet alleen geïnteresseerd is in zijn eigen stamboom van de "Harthoorn's" maar een veel bredere belangstelling heeft. Als je zijn huis in Amsterdam-Noord binnenstapt, waan je je in een "Zeeuws Archief". Wat een kennis opgebouwd tijdens vele jaren genealogisch onderzoek! Kostbaar materiaal! En Paul heeft als bijzonder sympathieke eigenschap niet op zijn gegevens "te willen zitten" ("dit is van mien") zoals vele andere genealogen, maar volgens hem moeten deze gegevens allemaal openbaar zijn. En daar heb ik al vele keren van genoten en hoop nog lang van te genieten!

Bovendien heeft hij met zoveel mensen uit het Zeeuwse samengewerkt, dat hij niet alleen veel informatie (boeken, transcripties, kopieën, schriften, foto's) heeft verzameld, maar dit ook allemaal op een voor hem toegankelijke, systematische manier heeft opgeslagen. Wat is er in het verleden ontzettend veel werk verricht, dat nu in het geheel niet meer gebruikt wordt. En wat zitten wij toch allemaal veel dingen over te doen! Natuurlijk het is niet allemaal foutloos en geheel op een persoonlijke manier samengesteld maar heel veel hiervan kan in ieder geval wel gebruikt worden als "ingang".

Maar ook bij Paul gaan de jaren tellen! En Paul is de man er niet naar om "de boel de boel maar te laten", in zijn woorden: "ik wil mijn kinderen niet met een ongelooflijke hoop papier laten zitten". Hij heeft in eerste instantie diverse instanties gevraagd of zij geïnteresseerd waren. Maar deze toonden niet veel interesse. (Onbegrijpelijk, volgens mij, zij weten niet wat zij missen! Sommige gaven zelfs niet eens antwoord!). Waarop Paul uiteindelijk dacht: "dan maar in het ronde archief"!

Gelukkig hadden wij toen al contact gekregen, dat door onze gezamenlijke interesse voor de Zuid Bevelandse geschiedenis (genealogie) steeds frequenter werd. En dit geleid heeft tot het urenlang met zijn tweeën achter de PC zitten om de door mij per pagina gemaakte foto's van oude schepenakten te transcriberen. En Paul mij op een gegeven moment aanbood of ik mis-

¹ P. Harthoorn heeft in 1953 (toen al!) een gestencild boekje uitgegeven over de stambomen (het zijn er nog steeds meerdere) van de Smallegange's in Zeeland. Hij had namelijk vele aantekeningen hierover, gemaakt door de heer J. J. Polderman, gevonden. En vond het zonde dat deze in de vergetelheid zouden geraken.

schien interesse had in de door hem verzamelde documenten. Een aanbod dat ik niet kon afslaan!

Dat heb ik geweten! Een aantal keren met mijn (ruime!) auto naar Amsterdam-Noord en terug met vele (archieff-)dozen, waarin alles systematisch en overzichtelijk opgeborgen zat. Daarbij hadden wij de afspraak gemaakt dat ik alles wat ik kon gebruiken mocht houden, en de rest naar het oud-papier van de plaatselijke voetbalvereniging zou laten afvoeren! Die mensen moeten wel gedacht hebben; hoe kan er zoveel oud papier uit zo'n huis komen? Zij moesten eens weten hoeveel ik daarvan nog opgeslagen heb, dat ik nog eens hoop te gebruiken voor mijn, sinds de laatste drie jaar ontstane, speurtocht naar het ontstaan van de dorpen Krabbendijke, Kruiningen, Yerseke, Waarde en Oostdijk en waarvan ik hoop dat daar nog wel eens enige publicaties op deze website zullen verschijnen.

Hierdoor ben ik nog dieper onder de indruk gekomen, hoeveel werk er uit Paul zijn handen is gekomen. Geheel belangeloos en van een, naar de mening van vele ervaren genealogen, hoge kwaliteit. En dat ondanks een verblijf² in het buitenland van ruim 40 jaar. En ondanks het feit dat hij na zijn terugkeer in Nederland op vrijwillige basis een dag per week is gaan assisteren op het verenigingscentrum van de Nederlandse Genealogen Vereniging (NGV) in Weesp. En ondanks dat hij zich ook intensief heeft bezig gehouden met het digitaliseren en categoriseren van handmerken³.

Een van zijn (belangrijkste?) werkzaamheden is het transcriberen van de "Levendale"-acten, een uit Reimerswaal afkomstig notaris die rond 1600 in Goes gewerkt heeft, geweest. Op zijn verzoek heb ik deze met de hand geschreven transcripties op de computer ingevoerd, en later heb ik o.a. met deze gegevens mijn database van Goes gevuld. Toen mij nog niet zo bewust zijnde van het feit dat ik deze database weer zo goed zou kunnen gebruiken voor de database van Waarde en Krabbendijke.

Al met al een heleboel gegevens die volgens Paul zijn opvatting voor iedere geïnteresseerde beschikbaar moet komen. Vandaar dat wij het plan hebben opgevat deze transcripties niet in een bepaald (te dik!) boek op te nemen maar ze te publiceren op het internet. Vooral met de gedachte dat je met zo'n hoeveelheid gegevens nooit klaar bent, en dat er altijd wel wat aan gecorrigeerd of toegevoegd moet worden. Paul en ik zien dit niet als boeken, maar veel meer als werkdocumenten, die door u als gebruiker ook weer veranderd kunnen worden. Dus als u een fout vindt of een aanvulling heb, schroom niet en bericht ons dit via het e-mailadres chiel.smallegange@tip.nl.

En nog steeds schrijft Paul over deze Levendale-acten in Familiepraet, het contactblad van de Stichting Genealogisch Centrum Zeeland. Hij is daar rond 1995 mee begonnen. De stukjes die wij hiervan nog terug konden vinden met de reacties erbij van lezers hebben wij ook als een gebundeld document opgenomen. En de stukjes die hij nog zal (hopelijk nog vele) schrijven, zullen hier ook op de website verschijnen.

² Tijdens dit verblijf in Engeland kon hij nog steeds genealogie bedrijven omdat hij de volledige verzameling van de Genealogische Werkgroep Zeeland in huis had en ook omdat Henk Berrevoets, oud-medewerker van het Genealogisch Centrum Zeeland, alle registers van notaris Levendale uit Goes voor hem op microfilm gezet had.

³ Getuigen daarvan is een door hem zelf ontwikkeld computerprogramma, compleet met een uitgebreide gebruikershandleiding. Niet alleen door hem gebruikt voor handmerken in Zeeland maar bijvoorbeeld ook voor handmerken op de grafstenen in kerken van Enkhuizen en de merken in de huwelijks intekenregisters van Amsterdam.

Ik had al een website op het internet beschikbaar voor het publiceren van mijn boek dat ik over de boerderij Welgelegen in Krabbendijke geschreven heb, zodat wij deze ook maar voor dit doel gebruikt hebben.

Misschien is het voor de lezer een beetje verwarrend, maar vanaf dit punt is Paul Harthoorn aan het woord, mijn rol is nu alleen nog maar de tekstbewerker. Overal waar ik de euvele moed had om iets toe te voegen, heb ik dat tussen haakjes gezet en gemarkeerd met “MPS”.

.

Waddinxveen, 14-10-2011

M.P. Smallegange

1.2 Verantwoording bij het transcriberen

Levendale, voluit Petrus Levendale van Romerswalle was notaris van 1576 tot 1606. Hij resideerde eerst als notaris te Bergen op Zoom en kwam in 1581 naar Goes. Het was zijn gewoonte om zijn registers te verluchten met gekleurde tekeningen van wapens, de tekens van de dierenriem en aantekeningen over zijn eigen leven en van dagelijkse gebeurtenissen. Ik (nogmaals, dit is Paul Harthoorn!) hoop nog steeds dat iemand eens de moed zal hebben deze te vergaren en te publiceren.

Levendale leefde in een bewogen tijd. Het wemelde in Goes van emigranten die het zuiden ontvlucht waren. De tachtigjarige oorlog was nog in volle gang. Goes stond op de drempel om aarzelend over te gaan naar het protestantisme. Levendale had een drukke “business”. Naast de velen die bij hem of een testament lieten maken, of een procuratie lieten registreren, of een attestatie⁴ lieten schrijven, kwamen er ook veel mensen die met de een of andere legale moeilijkheid te kampen hadden. Wat door de notaris in de registers opgetekend werd, is als het ware een tijdopname van het leven van de bewoners van Goes.

Notaris Levendale heeft de volgende protocollen⁵ geschreven:

- protocol A, in het archief van Goes bekend onder RAZE 2038 (1576 - 1588)
- protocol B, in het archief van Goes bekend onder RAZE 2039 (1588 – 1595)
- protocol C, in het archief van Goes bekend onder RAZE 2040 (1595 – 1597)
- protocol D, in het archief van Goes bekend onder RAZE 2041 (1598 – 1601)
- protocol E, in het archief van Goes bekend onder RAZE 2042 (1602 – 1606)

Soms gebruikte hij het woord “Protocol”, dan weer het woord “Register”. Het eerste protocol bevat vooral gegevens over inwoners van Bergen op Zoom en mensen die hij nog uit Reijmerswaal kende.

Het is niet mijn bedoeling geweest om van deze protocollen van notaris Levendale een volledige integrale transcriptie te maken, maar alleen een goed bruikbare ingang voor geïnteresseerden. Aktes die mijns inziens weinig of geen gegevens bevatten die van belang kunnen zijn voor genealogen en liefhebbers van lokale geschiedenis zijn daarom summier opgenomen. Aktes met een naar mijn mening interessante inhoud zijn daarentegen uitvoeriger, soms zelfs in zijn geheel getranscribeerd.

Hierbij ben ik zeer zeker wel eens afgeweken van de gangbare regels en ook zal ik zeer zeker leesfouten gemaakt hebben. Dit laatste vooral omdat ik de tekst van microfiches af heb moeten lezen en alleen in gevallen waar een pagina op de film volkomen onleesbaar was het origineel geraadpleegd heb. Wie mijn tekst gebruiken wil, zal hiermee rekening moeten houden.

Uitgaande van het standpunt dat met de computer gebruik gemaakt kan worden van de zoekfunctie, heb ik er vanaf gezien om bij ieder protocol een register op namen en zaken te maken.

Voor een verdere levensbeschrijving van notaris Levendale en zijn manier van werken kijkt men in het document van protocol A.

⁴ Meestal leveren de attestaties voor ons genealogen de meest interessante gegevens op.

⁵ Deze protocollen staan beschreven op pag. 281 en 282 van het boek: De Archieven van de rechtbanken, weeskamers en notarissen, deel: de Zeeuwsche eilanden 1456 – 1811 (1852), van dr L.W.A.M. Lasonder, uitgegeven bij Martinus Nijhoff, 1914, ‘s Gravenhage

Van alle akten is het paginanummer van het register en de datum vermeld. In veel gevallen is ook de tekst opgenomen die naast de akte in de marge vermeld staat (MPS: gemarkeerd met de tekst "In de marge"). Ik heb hier de paginanummers gebruikt die op de recto pagina's uiterst rechts staan en op de verso pagina's uiterst links. De nummers die bovenaan in het midden van de pagina's staan heb ik genegeerd.

Bij vele akten geeft Levendale aan het begin een typering van de acte, met soms ook aangevuld met persoonlijke gegevens van de mensen die in de betreffende acte een rol spelen (MPS: aangegeven met "*Type acte*" en de tekst cursief gedrukt). In protocol A was hij daar zeker niet consequent in, zodat het daar de typering gekregen van "*In de marge*".

Levendale maakte veel gebruik van afkortingen en verwijzingen naar vorige akten. Waar hij bijvoorbeeld schrijft "Compareerde etc. ut supra" heeft hij de standaard frase: "Compareerde voor mij Pieter Levendale, openbaer notaris etc. etc. weggelaten.

Een nieuw jaar wordt door Levendale steeds ingeluid met een inleidende tekst, die meestal begint met: Prothocol oft Register Van allen Voorwaerden, Contracten etc. etc.

Het kan niet anders dan dat de tekst een mengsel geworden is van woorden geschreven op zijn "oud-zeeuws" en of in gewoon nederlands. Dus niet meteen denken: "Dit is een taal-fout"! Ook op het gebruik van punten, komma's en hoofdletters letten de zestiende-eeuwse schrijvers niet! Let u astublieft ook niet op het afkorten, de computer kan er ook geen wijs uit, dat oud-Zeeuws en het tegenwoordige Nederlands!

Het bijzondere van de bovengenoemde protocollen is dat Levendale deze protocollen aanvulde met hele persoonlijke aantekeningen, aan het begin van elk protocol met tekeningen, wapens, beschrijvingen van sterrebeelden etc. en soms onderaan de pagina met een beschrijving van historische feiten, verslagen van zijn reizen, of van de keren dat hij ziek geweest is, etc. Soms in het Nederlands, maar ook vaak in het Latijn. Deze stukjes hebben wij gebundeld in een apart document, genaamd "Levendale als dagboekschrijver".

1.3 Gebruikte afkortingen

b.d.g.	binnen de gemercken (O., Z., W. en N.)
geb.	geboren
ovl.	overleden
otr/tr	ondertrouwd/getrouwd
comp.	comparerende
p. of £	pond vlaams
s. of sch.	schelling
gr.	grooten vlaams
vls.	vlaams
gem.	gemet
r.	roe(den)
etc.	enzovoort
ut supra	zie boven
RAZE	Rechterlijke Archieven Zeeuwse eilanden
pag.	pagina
get.	getuige(n)
t.b.v.	ten behoeve van

1.4 Bibliografie

Deze bibliografie geldt voor alle publicaties, onder de naam van deze website opgenomen.

- K. ter Laan, Folkloristisch Woordenboek van Nederland en Vlaams België, G.B.van Goor zonen, 's Gravenhage – Batavia, 1949
- W.P. IJsseldijk in zijn boek “1000 Jaar Yerseke”, pag. 286
- H. Heukels, Geïllustreerde Schooflora, P. Noordhof Groningen, 1929
- E. Verwijs en J. Verdam, Middelnederlandsch Woordenboek, Martinus Nijhoff, 's Gravenhage 1885-1929, facsimile uitgave Flandria Nostra, Zedelgem, België.
- J. de Ruiter, Heinkenszand
- L.J. Abelmann, De grafzerken in de Grote of Maria Magdalenakerk te Goes. Heemkundige Kring de Bevelanden, Repro Holland, Alphen aan den Rijn, 1981
- J.M. Verhoef. De oude Nederlandse maten en gewichten. P.J. Meertens Instituut, Amsterdam, tweede druk, 1983
- M.H. Wilderom. Tussen Afsluitdammen en Deltadijken. Deel 3, Midden Zeeland (Walcheren en Zuid-Beveland). Druk: fa.Littooy & Olthoff, Middelburg, 1968.
- Encyclopedie van Zeeland, Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, Middelburg, 1982, 3 delen.
- A.J. van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden, deel 12, pag. 435, oorspronkelijke uitgave Jacobus Noorduyn, Gorinchem, 1839, facsimile uitgave Europese Bibliotheek, Zaltbommel, 1976.
- A.J. van der Aa. Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden. Oud en Nieuw Buijemoer, een polder in het Markgraafschap van Bergen op Zoom. Deel 2 pag. 802.
- Zelandia Illustrata deel 2, 1878
- Bloys van Treslong Prins
- Mr R. Fruin, Het Archief van Reimerswaal, 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1897
- Mr R. Fruin, De Leenregisters van Bewesten Schelde 1470-1535, Martinus Nijhoff, 's Gravenhage, 1911
- Mr. R. Fruin, inventaris Het Archief der O.L.V. abdij te Middelburg, Martinus Nijhoff, 's Gravenhage, 1902
- P.A. Harthoorn, Baarsdorp. Heerlijkheid, Poeldorp, Monument. De geschiedenis van een gehucht in de gemeente Borsele. Heemkundige Kring De Bevelanden, Canterbury 1986.
- P.A. Harthoorn, Honderd Zeeuwse Families. Boekcentrale Naarden, 1967
- Eugene de Seijn, Geschied- en Aardrijkskundig Woordenboek der Belgische Gemeenten, Brussel, Uitgeverij A.Bieleveld, 2 delen, ongedateerd.
- C. Dekker, Zuid-Beveland. De historische geografie en de instellingen van een Zeeuws eiland in de middeleeuwen. Akademisch proefschrift. Van Gorcum & Comp. N.V., 1971
- Dr. C. Dekker en Dr. J.G. Kruisheer, Het Victorinnenklooster Jeruzalem te Biezeling, Odijk/Maarssen, 1973
- Dr C. Dekker, Een Zeeuws dorp in de middeleeuwen. Wemeldinge voor het jaar 1600, Heemkundige Kring de Bevelanden, uitgave De koperen tuin, Goes, 2007.
- Dr C. Dekker, Een schamele landstede, Geschiedenis van Goes tot aan de Satisfactie in 1577, Uitgave: De koperen tuin, Goes, 2002.
- Cornelis Dekker en Roland Baetens, Geld in het water, Antwerps en Mechels kapitaal in Zuid Beveland na de stormvloed in de 16^e eeuw. Uitgeverij Verloren, Hilversum, 2010.
- jhr. mr. J.G. Sandberg, Overzetveren in Zeeland, 2^e herziene druk Gysbers & van Loon, Arnhem, 1978

- P.M. Grijpink Register op de parochien, altaren, vicarieen en de bedienaars, zoals die voorkomen in de middeleeuwse rekeningen van den officiaal des aartsdekens van den Utrechtschen Dom, 1ste deel , Quator Officia Flandriae , Wallacria, Scaldia, Zuidbevelandia. Uitgave: Amsterdam, C. L. van Langenhuijsen, 1914
- Reijgersberg
- Jacob van Grijpskerke. 't Graafschap van Zeeland. Uitg. J.C.& W. Altorffer, drukker van het Genootschap, 1882.
- Mr. J..H. de Stoppelaar. Balthasar de Moucheron. Uitgave: Martinus Nijhoff , 's Gravenhage, 1901.
- Christoffel Wagenaer, Volksboek, 1597
- Jhr Mr Dr. E.A. van Beresteyn, Genealogisch Repertorium, Centraal Bureau voor Genealogie, Den Haag, 1972
- M. Fokker, Proeve van een lijst bevattende de vroegere namen der huizen in Middelburg, J.C. & W Altorffer, 1904

1.5 Waaron op internet?

Veel genealogen zullen hun wenkbrauwen wel fronsen als er zoveel gegevens zo maar op het internet gezet worden en voor iedereen zo maar voor het grijpen zijn. Met alle voordelen van dien maar ook met grote nadelen. Zoals: een fout in deze transcripties kan door vele mensen zo maar gekopieerd worden en daarna soms een eigen leven gaan leiden. Waar blijft de kwaliteit?

Nogmaals, er zitten fouten in deze transcripties, misschien wel veel! Iedereen die hieruit gegevens overneemt en dat gebruikt voor verdere publicatie, moet zich genoodzaakt voelen deze gegevens te controleren en dus terug te gaan naar de bron: naar het archief en zelf lezen! En als u tot de conclusie komt “dat is fout” of hebt u een aanvulling of opmerking, wilt u het mij dan laten weten via het e-mailadres “chiel.smallegange@tip.nl”. En “als ik dan niet anders kan” dan u gelijk te geven, pas ik het aan (of beter gezegd, laat ik het aanpassen) op de website. Want dat is precies de reden waarom ik het op internet zet en niet in een boek, de gegevens blijven aanpasbaar en toch voor iedereen direct beschikbaar!

Als u een aantal gegevens overneemt, meldt u dat dan even op het bovengenoemde e-mailadres. Dan blijf ik een beetje zicht houden wat er mee gebeurt!

1.6 In memoriam Paul Harthoorn

Op 5 september 2015 is Paul Harthoorn op 89-jarige leeftijd te Amsterdam overleden. In hem heb ik een dierbare vriend verloren.

De heer J. van Zweeden schreef in het blad Gens Nostra, maandblad van de Nederlandse Genealogische Vereniging, van november 2015 het volgende “In Memoriam” van hem:

Op 7 september 2002 werd aan Paul Harthoorn (links op de foto) de zilveren NGV-speld uitgereikt door hoofdbestuurslid Peter Poortvliet in gebouw De Vroone in Kapelle.

In Memoriam Paul Harthoorn 5 september 2015

We hebben een vriend en groot genealoog verloren. Een aimabel en plezierig mens, een gedreven onderzoeker, een sympathieke teamspeler. Iemand die altijd bereid was zijn kennis, zijn kunde en zijn ervaring met ons in heldere taal te delen.

Hij kon ook vasthoudend zijn in zijn standpunten, gebaseerd ook op zijn grote belezenheid en zijn ervaring in het ontrafelen van complexe vraagstukken.

Bij het Duitse bombardement op Middelburg van 17 mei 1945 ging een deel van het archief in Middelburg verloren. Jonge mensen met een grote belangstelling voor familiegeschiedenis wilden na de tweede wereldoorlog de verloren gegane gegevens weer gaan opbouwen. En Paul Harthoorn was één van hen. Samen met anderen richtte hij in 1951 ‘De genealogische werkgroep Zeeland’ op. Men werkte aan het CAR – het Centraal Alfabetisch Register – een voor die tijd revolutionaire toegang tot de verzamelde gegevens met meer dan 300.000 ingangen.

In 1946 werd de NGV opgericht en Paul was één van de eerste leden. Van 1950 tot 1955 was hij de ‘administrateur’ van de Biografische Documentatiedienst. Ook was één van de drijvende krachten achter het Centraal Naam Register.

In 1955 verhuisde Paul met zijn gezin vanwege zijn werk als chemisch analist naar Herne Bay en later naar Canterbury, in Engeland. De gedrevenheid van Paul voor het genealogisch onderzoek bleef onveranderd groot en veel post werd uitgewisseld.

In 1967 werd de afdeling Zeeland van de NGV opgericht en in dat jaar verscheen ook het boek ‘Honderd Zeeuwse Familienamen’ van Paul Harthoorn. Dat bleek ook de start te zijn van een snel groter wordende groep genealogische onderzoekers in Zeeland. In januari 1971 verscheen het eerste nummer van ‘Van Zeeuwse Stam’ en totaal verschenen 150 nummers. Paul was redactielid tot 1984.

Samen met zijn vrouw Ann heeft hij in zijn ‘Canterbury tijd’ heel veel bronnen bewerkt voor de Prae-1600-club. De club is een onderdeel van de Zeeuwse Afdeling van de NGV en heeft als doel moeilijk bereikbare bronnen te bewerken en uit te geven.

Van genealogisch onderzoek, via het bewerken van bronnen, groeide zijn interesse voor handmerken. Van 1983 tot 1994 werkte hij hieraan in de Werkgroep Documentatie Handmerken.

Eind jaren 90 kwam de familie terug naar Nederland en vestigde zich weer in Amsterdam. Met zijn grote enthousiasme en energie werd Paul welkom geheten bij de vereniging. Bij veel afdelingen hield hij lezingen. Ook werd hij medewerker in het verenigingscentrum, van 2001 tot 2012 verzorgde hij de informatievoorziening, ontving hij de gasten en gaf rondleidingen en lezingen aan groepen bezoekers.

Ook in Zeeland bleef hij zeer actief. In bijna elke uitgave van ‘Zeeuwse Familiepraet’ van het Genealogisch Centrum Zeeland publiceerde hij. Sinds 1995 bewerkte hij de protocollen van notaris Pieter Corneliss van Levendale en kortgeleden begon hij aan de bewerking van de protocollen van notaris Jacob Boudewijnsz Wisse. Getrouw aan zijn uitgangspunt om al zijn onderzoeksresultaten ook voor anderen toegankelijk te maken, zijn de transcripties op internet te vinden.

En hij bleef ook geregeld bijdragen leveren aan de kennis van de Zeeuwse genealogie en de Zeeuwse geschiedenis door publicaties in ‘Van Zeeuwse Stam’ en later in ‘Wij Van Zeeland’. Recentelijk was dat de fraaie serie ‘Uit Veerse bronnen’.

Op 14 april 2012 werd door Ferrie Moubis, voorzitter van de afdeling Zeeland, de oorkonde uitgereikt als waardering voor zijn 60 jaar lidmaatschap van de vereniging.

Bij archiefonderzoek dat dieper gaat is vaardigheid in het lezen van oud schrift van groot belang en het was voor Paul vanzelfsprekend dat anderen zijn kennis gebruikten. Zie bijvoorbeeld de serie boeken over de Zuid Bevelandse dorpen door Jan de Ruiter.

In 1999 is in de serie Kadastrale Atlas van Zeeland 1832, het atlasdeel over Borssele verschenen, samengesteld door Jan de Ruiter en Paul Harthoorn, waarin Paul de gehele beschrijving van de bewoners en de eigenaren verzorgde. Een fascinerend werk en een pracht voorbeeld hoe verschillende historische werkterreinen elkaar kunnen versterken.

Vernieuwen, innoveren en steeds weer de nieuwste technische mogelijkheden benutten. Dat was ook Paul Harthoorn.

Hij zal tot in lengte van jaren door onderzoekers en door auteurs worden geciteerd.
Wij vergeten hem niet.